

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 1

Strukturirane naloge

Sobota, 28. avgust 2021 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptna lista sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpisite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 4 strukturirane naloge, od katerih izberite in rešite 3. Pri vsaki nalogi tudi označite, na kateri del odgovarjate (npr. 1.1., 1.2. ali 1.3.). Število točk, ki jih lahko dosežete, je 36; vsaka naloga je vredna 12 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve tri naloge, ki ste jih reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapisi na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocjenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 2 prazni.

M 2 1 2 5 4 1 2 1 0 2

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

5/16

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

7/16

Prazna stran

OBRNITE LIST.

- Šolske okoliščine so za dijake vir stresa in pritiskov, na katere se, tudi glede na osebnostno čvrstost, različno odzivajo, kot na primer:
    - Tomažu dela velike težave fizika. Ko se pripravlja na popravljanje negativne ocene, ne verjame, da mu bo oceno uspelo popraviti.
    - Kostja je zaradi svoje prekomerne teže zelo nesrečen, pa še sošolci se norčujejo iz njega, zato je, ko bi moral sošolcem predstaviti seminarško nalogo pri zgodovini, raje ostal doma.
    - Učitelj kemije je krivično obtožil Petra goljufanja pri testu. Peter zato ni bil užaljen, ampak je razmišljal, kako bi učitelju čim prej dokazal svoje znanje.

1.1. Opredelite stres ter razložite, kdaj je stres dober in kdaj je škodljiv.

(4 točke)

1.2. Pri vsakem od dijakov v zgornjih primerih je izražena različna sestavina osebnostne čvrstosti. Za vsakega od njih določite to sestavino ter pojasnite, kakšno vlogo ima pri njegovem obvladovanju stresa.

(4 točke)

1.3. Pojasnite posledice neustreznega obvladovanja stresa pri dijakih (dve pojasnitvi) ter svetujte, kako naj se dijaki učijo, da bo učenje, posebej pa ocenjevanje znanja, manj stresno (trije nasveti).

(4 točke)

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 1 2 5 4 1 2 1 0 9

9/16

2. Maja je okoljska aktivistka. Med brskanjem po spletu je postala zelo pozorna na spodaj prikazano sliko, ki opozarja na problem klimatskih sprememb.

(Vir: <https://pixabay.com/illustrations/global-warming-polar-bear-1356567/>.
Pridoblieno: 18. januar 2020.)

- 2.1. Opredelite pozornost. Navedite in opišite dva dejavnika pozornosti, zaradi katerih je Maja postala pozorna na to sliko. (4 točke)

2.2. Poimenujte še dva dejavnika pozornosti ter vsakega ponazorite s primerom oglaševanja, s katerim želimo opozarjati na problem onesnaževanja okolja. Za vsak primer pojasnite, kako bi dejavnik pozornosti vplival na učinkovitost reklame. (4 točke)

2.3. Z vidika dejavnikov pozornosti presodite, kako lahko oglaševalci zavajajo potrošnike z oglasnimi sporočili, in presoje tudi pojasnite (skupaj tri presoje in pojasnitve). (4 točke)

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 1 2 5 4 1 2 1 1 1

11/16

3. Maturantka Ines je prosila sošolki Matejo in Sašo za zapiske snovi. Mateja ji je odgovorila, da ji zapiske lahko posodi naslednji dan, saj jih danes še potrebuje. Saša pa ji zapiskov sploh ne želi posoditi, ker so pač njeni.
- 3.1. Opredelite prosocialno in proindividualno vedenje. Navedite dve obliki prosocialnega in dve obliki proindividualnega vedenja.
- (4 točke)
- 3.2. Poimenujte in opišite vrsto proindividualnega vedenja, ki opisuje Matejino, in vrsto vedenja, ki opisuje Sašino vedenje. Na primeru vedenja mladostnika ponazorite še obliko prosocialnega vedenja. Ponazorjeno obliko tudi poimenujte.
- (4 točke)
- 3.3. Presodite in pojasnite posledice prosocialnega in proindividualnega vedenja za življenje in uspešnost ljudi (skupaj štiri presoje s pojasnitvami).
- (4 točke)

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 1 2 5 4 1 2 1 1 3

13/16

4. Psiholog je za izbiro najprimernejšega kandidata za delovno mesto uporabil test inteligentnosti. Ta je vseboval naloge, ki so se nanašale na pojasnjevanje pomena pregоворov, kot npr.:

Kaj pomeni pregovor »Kovačeva kobila je vedno bosa«?

in naloge, v katerih so morali kandidati logično nadaljevati dano zaporedje števil, kot npr.:

Vpišite manjkajoče število:

8	3	10	6
2	9	4	

- 4.1. Navedite in opišite tri faktorje primarnih umskih sposobnosti po Thurstonu.

(4 točke)

- 4.2. Iz zgornjega primera ugotovite, katera faktorja po Thurstonu je psiholog preverjal z nalogama. Za vsakega od teh faktorjev navedite poklic, za katerega je pomembna izraženost tega faktorja, in pojasnite, zakaj.

(4 točke)

- 4.3. Pojasnite dve prednosti in dve pomanjkljivosti uporabe merjenja inteligentnosti pri izbiri kandidatov za delovno mesto.

(4 točke)

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.